

ACARIDIDE PLUMICOLE (ANALGESOIDEA) COLECTATE DE LA CÎTEVA PĂSĂRI DIN ROMÂNIA

ION RĂDULESCU ȘI NICOLAE ANGELESCU

Avînd drept scop cunoașterea cît mai bine a rîspîndirii acaridofaunei plumicole de la noi din țară redăm în nota de față rezultatele cercetărilor noastre asupra materialului colectat în anii 1968—1972 de la specii de păsări capturate în Delta Dunării, lacul Tașaul și Frăsinet (Ilfov).

Speciile identificate sînt următoarele :

I. — Fam. *Pterolichidae* Megnin, Trouessart 1919

Subfam. *Pterolichini* Dubinin 1951

Gen. — *Ardeacarus* Dubinin 1951

1. — *Ardeacarus ardeae* Canestrini 1878

a. — Pasăre gazdă, data și locul capturării :

1. — *Ardeola ralloides* (stîrc galben), iunie 1968 la Sf. Gheorghe.

2. — *Ardea cinerea* (stîrc cenușiu), aprilie 1971 la Frăsinet ;

3. — *Ciconia ciconia* (barză albă), aprilie 1972 la Frăsinet ;

b. — Dimensiuni : Femela : lungimea totală 0,352—0,448 mm ; lățimea maximă : 0,208—0,231 mm. Masculul : lungimea totală 0,352—0,400 mm ; lățimea maximă : 0,169—0,208 mm.

Două exemplare din specia amintită colectate de pe un stîrc cenușiu s-au constatat infestate cu spori de mucegaiuri (ovalare și de 0,018, 0,022 x 0,04—0,044 mm mîrime).

Specia *A. ardeae* pentru România a fost citată de Mack-Firă și Cristea (4) care a găsit-o în 1960 la Brăila pe stîrcul galben. Pentru Delta este indicată de Dubinin (2) la mai multe specii de stîrci.

Vasiliev (7) în Bulgaria, la Silistra a colectat *A. ardeae* de la diferite specii de stîrci.

Gen. *Grallobia* Hull 1934

2. — *Grallobia fulicae* Trouessart 1885

a. — Pasărea gazdă, data și localitatea capturării : *Fulica atra* (lișiță) exemplare capturate pe insula Sahalin în octombrie 1969 și Tașaul noiembrie 1971.

b. — Dimensiuni : Femela : lungimea totală : 0,368—0,560 mm ; lățimea maximă : 0,144—0,192 mm. Masculul : lungimea totală : 0,384—0,400 mm ; lățimea maximă : 0,112—0,117 mm.

Pentru Delta, Dubinin (2) indică *G. fulicae* la lișiță, iar Vasiliev (7) în Bulgaria, la Silistra, o găsește tot la lișiță.

Subfam. *Faculiferinae* Oudemans 1908

Gen. *Bdellorhynchus* Trouessart 1885

3. — *Bdellorhynchus polymorphus* Trouessart 1885

a. — Pasărea gazdă, data și localitatea capturării : *Anas platyrhynchos* (rață mare) ; august 1971 la Frăsinet.

b. — Dimensiuni : Femela : lungimea totală 0,336—0,384 mm ; lățimea maximă : 0,160 mm.

Acarianul *B. polymorphus* este citat în Bulgaria, la Silistra, de către Vasiliev (7) care l-a colectat de la *A. nyroca*.

II. — Fam. *Freyanidae* Dubinin 1951

Gen. *Freyana* Haller 1877

4. — *Freyana anatina anatina* Megnin, Trouessart 1884

a. — Pasărea gazdă, data și localitatea capturării : *Anas platyrhynchos* (rață mare) ; septembrie 1971 la Crișan.

b. — Dimensiuni : lungimea totală : 0,571 mm ; lățimea maximă : 0,384 mm.

Masculul : lungimea totală : 0,592 mm ; lățimea maximă : 0,400 mm.

Specia *F. anatina anatina* este citată de Vasiliev (7) la Silistra, (Bulgaria), care a colectat-o de la mai multe specii de rațe.

5. — *Freyana lariqifolia largifolia* (Megnin, Trouessart 1884) Dubinin 1950.

a. — Pasărea gazdă, data și localitatea capturării : 1. *Anas strepera* (rață pestriță) ; aprilie 1969 la Uzlina ; *Anas querquedula* (rață mică), Iulie 1971 la Frăsinet

b. — Dimensiuni : Femela : lungimea totală : 0,512—0,530 mm ; lățimea maximă : 0,320 mm. Masculul : lungimea totală : 0,545—0,560 mm ; lățimea maximă : 0,350—0,384 mm.

Acarianul sus menționat este indicat de Dubinin (3, 2) pentru Deltă la diferite specii de anatinee. În Bulgaria, Vasiliev (7), la Silistra îl găsește infestând mai multe specii de rațe.

Gen. *Freyanopterolichus* Dubinin 1953

6. — *Freyanopterolichus pelargicus* (Megnin, Trouessart 1884) Dubinin 1953.

a. — Pasărea gazdă, data și localitatea capturării : *Ciconia ciconia* (barză albă), aprilie 1972 la Frăsinet.

b. — Dimensiuni : Masculul : lungimea totală : 0,512 mm ; lățimea maximă 0,464 mm.

F. pelargicus este citat de Dubinin (2) la barză pentru Ucraina.

III. — Fam. *Analgesidae* Megnin, Trouessart 1883

Subfam. *Pteronyssinae* Dubinin 1953

7. — Gen. *Zachvatkinia* Dubinin 1949

7. — *Zachvatkinia sterna*e (Canestrini 1879)

a. — Pasărea gazdă, data și localitatea capturării : *Larus argentatus cachinans* (martin argintiu), septembrie 1971 la Tasaul.

b. — Dimensiuni : Femela : lungimea totală : 0,464 mm ; lățimea maximă : 0,256 mm ; Masculul : lungimea totală : 0,608 mm ; lățimea maximă : 0,264 mm.

În România specia *Z. sterna*e a fost citată de Rădulescu (6) care în 1969 a găsit-o frecvent pe martinul rîzător din Deltă și la Sarichioi, Vasiliev (7) în Bulgaria (Silistra), o colectează de la speciile de *Chlidonias* și martinul rîzător.

Gen. *Pteronyssus* Robin 1868

8. — *Pteronyssus obscurus* Berlesse 1884

a. — Pasărea gazdă, data și localitatea capturării : *Hirudo rustica* (rîndunică), septembrie 1971 la Frăsinet.

b. — Dimensiuni : Femela : lungimea totală : 0,448 mm ; lățimea maximă : 0,208 mm. Masculul : lungimea totală : 0,448 mm ; lățimea maximă 0,176 mm.

Specia *P. obscurus* s-a găsit la rîndunică împreună cu *Pterodectes rutilus* Robin 1868 citat de Rădulescu (5) pe *Delichon urbica* la Nucet.

Bineînțeles cele două specii nu parazitau pe aceleași remige. *P. obscurus* s-a găsit pe remigele de ordinul II pe cînd *P. rutilus* erau fixate pe remigele de ordinul I.

Pteronyssus obscurus este citat în Europa Centrală de Cerny (1) care l-a găsit în Cehoslovacia.

IV. — Fam. *Proctophyllodidae* Magnin, Trouessart 1883.

Gen. *Brephosceles* Hull 1934

9. — *Brephosceles anatina* Dubinin 1953

a. — Pasărea gazdă, data și localitatea capturării: *Anas querquedula* (rață mică), iulie 1971 la Crișan. Femelele s-au găsit cu ouă.

b. — Dimensiuni: Femela: lungimea totală: 0,336—0,384; lățimea maximă 0,160—0,176 mm. Masculul: lungimea totală: 0,256 mm; lățimea maximă: 0,080 mm.

Gen. *Proctophyllodes* Robin 1868

10. — *Proctophyllodes stylifer* Buchholz 1869

a. — Pasărea gazdă, data și localitatea capturării: *Parus major* (pițigoi), aprilie 1972 la Frăsinet.

b. — Dimensiuni: Femela: lungimea totală: 0,400 mm, lățimea maximă: 0,160 mm. Masculul: lungimea totală: 0,380 mm; lățimea maximă: 0,144 mm. Acarianul *P. stylifer* a fost semnalat în Cehoslovacia de Cerny (1).

Concluzii.

În materialul acarologic cercetat de noi s-au găsit 11 specii de Analgesoidea comune și cunoscute încă de mult la păsările din Europa și aproape toate semnalate în preajma granițelor țării noastre.

Dintre paraziții colectați 8 specii (*Grallobia fulicae*, *Bdellorhynchus polymorphus*, *Freyana anatina anatina*, *F. largifolia*, *Freyanopterolichus pelarigicus*, *Pteronyssus obscurus*, *Brephosceles anatina* și *Proctophyllodes stylifer*) pînă în momentul redactării notei de față încă nu au fost semnalate în fauna românească.

Pentru acarianul *Ardeacarus ardeae* indicăm barza ca gazdă nouă.

— SUMMARY —

The paper quotes 11 species of Feathery Acari collected in 1968 — 72 from 10 species of birds (2 insectivorous and 8 aquatic) captured in Dobrogea and Frasinet (Ilfov region).

Among the cited parasites 8 species are quoted for the first time in the Romanian fauna.

BIBLIOGRAFIE

1. I. Cerny V. Prispévek k poznání perovvych roztocu (Analgesoidea) z úzeni. — *Cesk. Parazit.* 11 ; 1964 ; 55 — 69.
2. Dubinin V. B. Perievie Kletši ptiť Barabinskoi stepi. — *Parazit. Sbornik.* 13 ; 1951 ; 120 — 256.
3. Dubinin V. B. Perievie kletši (Analgesoidea) Epidermoptidae i Fryanidae. — *Paukeobraznie Fauna S.S.S.R.* (6) 1953.
4. Mark-Firă V. Cristea M. Analgeside (Analgesoidea) parazite pe păsările din România. — *Stud. Biol. ser. zool.* 20 (4) 1968 ; 361 — 373.
5. Rădulescu I. Acarieni plumicoli colectați la stațiunea piscicolă Nucet. — *Comunic. Zool.* 1968 ; 109 — 111.
6. Rădulescu I. Acarieni plumicoli (Analgesoidea) colectați de la păsările din Dobrogea. — *PEUCE.* 3 ; 1973 ; 165 — 167.
7. Vasiliev I. D. Perievoie kletši (Analgesoidea) e Koparaziti ptiť Serebrenskogo okolo gozda Silistra. — *Zool. Journ.* 37 ; (9) 1958 ; 1325 — 1338.